

Lectoraat en Kenniskring Openbare orde en gevaarbeheersing

Concretisering Werkplan

September 2004

Inleiding

Het Kennisnetwerk is een nieuwe organisatie van de Politieacademie met als missie het in partnerschap met de korpsen verzorgen van de kennisfunctie om de professie, kwaliteit, effectiviteit en efficiency van de politie en de competentie van haar medewerkers te verbeteren. Centraal staat het organiseren en vergroten van de collectieve intelligentie van de politiebranche: het ontwikkelen, met elkaar delen en vernieuwen van kennis door middel van het uitwisselen van ervaring en het benutten van uitkomsten van veredelde kennis en wetenschappelijk onderzoek (Bedrijfsplan Kennisnetwerk, 1 juli 2004). Binnen het kennisnetwerk speelt de kenniswaardeketen (verzamelen, veredelen, valideren, verspreiden, gebruiken, evalueren) een belangrijke rol. Voor het verzamelen en creëren van kennis zal wetenschappelijk onderzoek verricht worden. Daartoe worden binnen de Politieacademie op vijf domeinen Kenniskringen gevormd. Voor het succesvol functioneren van kenniskringen gelden de volgende indicatoren:

- a) *doorwerking in een aanpassing van curricula, professionalisering van docenten of verandering van opleidingsstructuren;*
- b) *inhoudelijke relatie met soortgelijke verbanden van docenten bij instellingen van hoger onderwijs en onderzoek over de landsgrens;*
- c) *inhoudelijke relatie met bedrijven of instellingen in de regio of daarbuiten;*
- d) *aantoonbare vergroting van de inspanningen op het gebied van kennisoverdracht gericht op de publieke zaak;*
- e) *substantiële stijging van de inkomsten uit contractactiviteiten en toegepast onderzoek in de periode 2004 tot 2008*

Eén van de domeinen binnen het Kennisnetwerk is openbare orde en gevaarbeheersing. De leerstoel openbare orde en gevaarbeheersing bestudeert hoe geweld of gevaar in de interactie tussen burgers en politie vermeden of gereduceerd kan worden in de balans tussen het maatschappelijk belang van ordehandhaving en individuele grondrechten. In dit werkplan wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan:

- Vraagstukken op het terrein van openbare orde en gevaarbeheersing
- Uitgangspunten voor lectoraat en kenniskring openbare orde en gevaarbeheersing
- Geplande activiteiten 2004 – 2008
- Financiële aspecten

Vraagstukken op het terrein van openbare orde en gevaarbeheersing

Gevaar is het tegenovergestelde van veiligheid, rellen verstoren de openbare orde. Traditioneel vindt veel onderzoek naar gevaar en openbare ordeverstoringen in de vorm van rampen, rellen, gijzelingen, schietincidenten en crises plaats naar aanleiding van specifieke incidenten die veel aandacht hebben getrokken vanwege het feit dat er doden of gewonden zijn gevallen of er geweld is gebruikt. In de loop der jaren zijn er wereldwijd vele van dergelijke onderzoeken achteraf tot stand gekomen, al dan niet door speciaal benoemde commissies. Niemand zal betwisten dat het van groot belang is om zoveel mogelijk te leren van ervaringen uit het verleden. Maar moeten daar eerst incidenten voor plaatsvinden of valt er ook wat te leren van het verloop van potentieel gevaarlijke situaties die *niet* uit de hand liepen of escaleerden? Dat lijkt een retorische vraag, maar toch wordt het wiel in dit opzicht steeds weer uitgevonden. De bevindingen van de verschillende onderzoeken en evaluaties bevatten onveranderlijk veel leermomenten en aanbevelingen, die niet zelden in volgende rapportages weer opnieuw opduiken. Hoe komt het toch dat het organisationeel leren met betrekking tot de aanpak van gevaarlijke situaties vaak zo moeizaam verloopt?

Gevaarbeheersing is niet alleen het voorkómen van gevaren en het beperken van de negatieve gevolgen ervan, maar is ook het de-escaleren, kanaliseren en reguleren van gevaarlijke situaties. In hun dagelijks werk hebben alle betrokkenen bij de veiligheidszorg en politiemensen in het bijzonder in meerdere of mindere mate voortdurend te maken met potentieel gevaarlijke situaties die op een of andere wijze uit de hand kunnen lopen. Meestal gaat het goed. Begrijpen we waarom dat zo is? Kennen we de wetmatigheden die het verloop van potentieel gevaarlijke situaties beïnvloeden? Is er sprake van een goede afloop dankzij of ondanks het optreden van autoriteiten en hulpverleningsdiensten?

Uitgangspunt van gevaarbeheersing is dat waar mensen met elkaar samenleven er sprake is van belangentegenstellingen, risico's en potentieel gevaarlijke situaties. Over het algemeen slagen mensen er heel goed in daarmee om te gaan zonder dat het voortdurend uit de hand loopt. Hoe doen ze dat? Welke rol speelt onderlinge communicatie daarbij, hoe verlopen interacties, wat maakt dat een conflict niet escaleert? Naarmate we meer antwoorden op dergelijke vragen hebben, bieden we onszelf meer mogelijkheden om veiligheid te bevorderen. Datzelfde geldt voor hulpverleners en ordehandhavers: hun hoofdbezigheid is gelegen in de afhandeling van potentieel gevaarlijke situaties: regelmatig terugkerende gebeurtenissen die kunnen uitmonden in incidenten. Hoe zorgen ze ervoor dat het bij een *potentieel* gevaarlijke situatie blijft? Er is grote behoefte aan meer inzicht in *goede werkwijzen* (good practices): probleemoplossende werkwijzen van hulpverleners en ordehandhavers die bijdragen aan een veilige en verantwoorde afhandeling van potentieel gevaarlijke of onveilige situaties.

Handhaving van de openbare orde en beheersing van potentieel gevaarlijke situaties dienen net als andere aspecten van het politiewerk onderwerp te zijn van verdere verbetering en aanpassing van professionele vermogens. Binnen de politie lijken ervaringen echter steeds weer weg te zakken. Het vastleggen, verdiepen, toepassen, verspreiden en verder ontwikkelen van kennis van openbare orde handhaving en de interactie tussen politie en publiek in conflictsituaties is daarom voor een professionele politie van groot belang. Dat is altijd het geval. Tegelijkertijd spelen op het terrein van openbare orde en gevaarbeheersing tal van actuele ontwikkelingen, zoals:

- de toename van **internationale politiesamenwerking** in de Europese unie. Er kan geen summit met een internationale agenda worden georganiseerd of bestuur en politie moeten rekening houden met al dan niet gewelddadige demonstraties en acties. Internationale sportevenementen vergen in toenemende mate kennis en inzicht in diverse culturele achtergronden, informatieuitwisseling en samenwerking en de Europese Commissie treft steeds meer regelingen voor internationale politiesamenwerking;

- de implementatie van het **referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing**. Binnenkort zal ook een aanvang worden gemaakt met het ontwikkelen van een multidisciplinair referentiekader (Brandweer, Geneeskundige Hulpverlening, Politie). Het is van belang dat door het lectoraat wordt ingespeeld op ontwikkelingen die schuil gaan achter de invoering van dit referentiekader, dat het gehele spectrum van politieke voorbereiding, uitvoering en nazorg behelst inzake rampen, gijzelingen en grootschalige ordeverstoringen. Te meer daar het referentiekader een levend document dient te zijn, waarin per referentie good practices worden opgenomen;
- wijzigingen in de **Ambtsinstructie 1994**. Het betreft het vervallen van het onderscheid tussen het "uit voorzorg ter hand nemen" van het dienstpistool en "het trekken ervan", die nu beiden gelden als "aanwenden van geweld". Verder onder meer de gewijzigde wijze waarop politieel geweldgebruik moet worden gemeld en de wijziging van het begrip "ernstig misdrijf tevens grove aantasting van de rechtsorde" als criterium voor politieel vuurwapengebruik ter aanhouding. Daarnaast is pepperspray als nieuw politiewapen geïntroduceerd. De politieambtenaar moet afwegen of in een bepaalde situatie de wapenstok, pepper spray of het vuurwapen het meest geëigende geweldsmiddel is. Verder is er discussie over de mogelijke invoering van niet-letale munitie voor arrestatieteams;
- vernieuwingen binnen het politie-onderwijs (**Politie onderwijs 2002**). Opleiding en training met betrekking tot openbare orde en gevaarbeheersing vindt plaats aan de Politieacademie en in de politiepraktijk. Het gaat daarbij om een groot aantal initiële en postinitiële kernopgaven en functiegerichte applicaties (zie bijlage). De inhoudelijke consistentie voor wat betreft gevaar- en geweldbeheersing tussen al deze kernopgaven en applicaties is nog niet optimaal. In verband daarmee wordt binnen de Politieacademie een apart project opgezet om binnen het domein tot harmonisatie en afstemming te komen. De **Regeling toetsing geweldsbeheersing (RTGP)** stelt nadere, strengere toetsingseisen aan het niveau van geoefendheid in het gebruik van geweldsmiddelen. Dat heeft gevolgen voor de training van politiemedewerkers binnen korpsen, maar ook voor de initiële politie-opleidingen binnen het vernieuwde politieonderwijs. De RTGP verloop formeel per 31 december 2004;

Uitgangspunten voor leerstoel en kenniskring openbare orde en gevaarbeheersing

Centraal in de activiteiten van leerstoel en kenniskring staan (inter)nationaal vergelijkend onderzoek (met een toepasbaar wetenschappelijk karakter) en (inter)nationaal gedeelde kennisontwikkeling van tactieken, strategieën en de effectiviteit van interventiestrategieën. Effectief wordt daarbij opgevat als bijdragend aan een veilig (voor burgers én politie) en verantwoord politie-optreden.

De onderzoeken richten zich vooral op het vinden van goede werkwijzen en niet eenzijdig op incidenten. Inhoudelijk liggen de prioriteiten op de volgende terreinen:

- Openbare orde
- Openbare veiligheid
- Beheersing van gevaar

Daarbij gaat het steeds om situaties met een (potentieel) gevaar waarin sprake is van interactie tussen mensen: interacties tussen politie en burgers of interacties in samenwerkingsrelaties binnen de politie-organisatie of met partners.

Naast onderzoeksactiviteiten zal de kenniskring zich vooral richten op:

- het genereren van spin-off voor het onderwijs en op professionaliseringsmogelijkheden voor docenten en onderwijskundigen
- kennisontwikkeling tussen en voor korpsen

Voor alle activiteiten gelden de volgende uitgangspunten:

- de kenniskring bouwt voort op de sinds 1998 met het onderzoeksprogramma "Gevaar- en geweldbeheersing in conflictsituaties" ingezette lijn. Lopende projecten uit het onderzoeksprogramma worden bij de kenniskring ingebracht;
- er is expliciet aandacht voor de link tussen theorie, praktijk en opleiding;
- er is expliciet aandacht voor afstemming binnen het kennisnetwerk;
- er is expliciet aandacht voor internationale aspecten (in afstemming met het IPO);
- er is aandacht voor beide subdomeinen: openbare orde enerzijds, gevaarbeheersing anderzijds;
- er is expliciet aandacht voor de wijze waarop kennis verspreid wordt (onderwijs, workshops, themadagen, PKN, EPLN, CEPOL Police Science database, etc.)

De kenniskring is multidisciplinair samengesteld met medewerkers van de Politieacademie, externe onderzoekers en deskundigen uit korpsen of andere instanties op het domein. Daarbij geldt in elk geval het volgende:

- de projectleider voor de harmonisatie en afstemming van domeingerelateerde kernopgaven/ applicaties binnen de Politieacademie zal deel uitmaken van de kenniskring. De programmanager zal voor het resterende deel van zijn aanstelling, werkzaamheden ten behoeve van dat project vervullen;
- vanuit het kennisnetwerk zullen een domeingerichte adviseur en makelaar in de kenniskring worden opgenomen. Daarnaast zullen een onderzoeker en een junior-onderzoeker vanuit het onderzoeksteam participeren;
- vanuit de Politieacademie zal een onderwijskundige participeren in de kenniskring en zullen drie docenten/ docent-onderzoekers aan de kenniskring deelnemen: één vanuit de faculteit Algemene politiekunde, twee vanuit de faculteit Bijzondere politiekunde en Leiderschap (in verband met de specialistische leergangen geweldsbeheersing en functiegerichte applicaties en in verband met leiderschapsopleidingen). Dat sluit niet uit dat op projectbasis ook andere docenten/ docent-onderzoekers activiteiten kunnen verrichten;
- er zullen tenminste twee medewerkers uit regiokorpsen binnen de kenniskring worden opgenomen;

- gesprekken zullen worden gevoerd met externe partners om te komen tot tenminste twee deelnemers vanuit andere instellingen (waarbij gedacht wordt aan Koninklijke Marechaussee, NIBRA, Clingendael, TNO Technische menskunde, KMA, COT, VU, TU Twente, Hogeschool Zeeland). Op projectbasis zal overigens ook samengewerkt worden met instellingen die niet participeren in de kenniskring.

Binnen de Politieacademie is relevant de opzet van een **domeingroep geweldsbeheersing**, bestaande uit docenten van het initiële, postinitiële en contractonderwijs, om een brug te slaan tussen onderwijs en kennisnetwerk. De domeingroep “geweldsbeheersing” heeft een vierledig doel:

- zorgen voor actualisatie van het onderwijs op grond van producten uit de kenniskring;
- formuleren van vraagstukken die interessant en relevant zijn voor lector en kenniskring;
- collega's in de onderwijsteams mobiliseren in de interactie tussen onderwijs en kennis;
- collega's rekruteren voor participatie in onderzoeksprojecten van de kenniskring.

De lector is voor het resterende deel van zijn werkzaamheden gedetacheerd als visiting professor aan de Universiteit van Liverpool. Daar zal hij zich onder andere bezighouden met de ontwikkeling van een internationale *Master Public order management* en het samenstellen van een tekstboek over public order management. Internationale samenwerkingsverbanden zullen verder worden uitgebouwd. Er bestaan al samenwerkingsverbanden met Centrex (UK) en de cel gevaarsituaties van de federale politie (België). Relevante activiteiten ondernomen in CEPOL-verband worden actief ondersteund.

Activiteiten 2004 -2008

Algemeen

Het activiteitenplan kent een aantal vaste elementen, die jaarlijks terugkeren. Daaronder valt in elk geval het volgende:

- het opstellen van voortgangsrapportages (elke 4 maanden, ingebed in de P&C-cyclus).
- het publiceren van onderzoeksrapporten (minimaal twee per jaar)
- het publiceren in (inter)nationale vakbladen (minimaal driemaal per jaar)
- het consulteren van het werkveld (met name via de portefeuillehouders voetbal, personeel en conflict & crisisbeheersing van de Raad van Hoofdcommissarissen en het NPI)
- het organiseren van bijeenkomsten voor medewerkers van korpsen, met name voor IBT-docenten, docenten openbare orde en veiligheid en leidinggevenden
- via de domeingroep terugkoppeling van resultaten van onderzoek en kennisontwikkeling naar onderwijsleeropdrachten en examenopdrachten. Het lectoraat ondersteunt de professionalisering van docenten door:
 - ten minste twee maal per jaar een ervaringsuitwisseling te organiseren tussen docenten openbare orde en gevaarsbeheersing;
 - ten minste eenmaal per jaar aan deze bijeenkomst een Politieacademie-overstijgend karakter te geven (door er docenten uit korpsen bij te betrekken);
 - ten minste eenmaal per jaar een internationale conferentie te organiseren;
 - ten minste eenmaal per jaar op basis van curriculumevaluaties te bezien waar het lectoraat toegevoegde waarde heeft in de aanpassing van onderwijs en toetsing;
 - docenten te betrekken in een onderzoek of workshop van de kenniskring.

Activiteiten per jaar

2004

Voor 2004 ligt het accent op het concretiseren van het werkplan, het opstellen van een activiteitenplan, het samenstellen van de kenniskring, het consulteren en mobiliseren van in- en externe partners en het continueren/ afronden van al lopende projecten vanuit het onderzoekprogramma *Gevaar- en geweldbeheersing in conflictsituaties*

Het gaat daarbij om de volgende projecten

- Afronding onderzoeksproject (in samenwerking met Advies- en onderzoeksgroep Beke) *Hooligans in beeld, informatiegestuurd politiewerk in de praktijk*
- Participatie in transnationaal onderzoeksproject *Normative frameworks for police use of force* (in samenwerking met diverse buitenlandse universiteiten)
- Afronding onderzoek naar openbare aspecten in Nederland tijdens de in Portugal gehouden Europese voetbalkampioenschappen (de zogenaamde Oranje thuissituatie)
- De evaluatie van de invoering van pepperspray bij de Nederlandse politie (in samenwerking met IVA Tilburg)
- Afronding en publikatie van het in opdracht van het Programma Politie en Wetenschap verrichte onderzoek "Omgaan met conflictsituaties" (in samenwerking met Advies- en onderzoeksgroep Beke)

2005

Voor 2005 ligt het accent op het daadwerkelijk functioneren van de kenniskring in relatie met het onderwijs en de praktijk. Lopende projecten zullen worden voortgezet.

De volgende nieuwe projecten zullen in elk geval worden opgestart

- Onderzoek naar de *Effectiviteit van de Officier in Dienst* in opdracht van het Programma Politie en Wetenschap
- Vervolgonderzoek *Omgaan met conflictsituaties* (in samenwerking met Advies- en onderzoeksgroep Beke en Universiteit Utrecht) in opdracht van het Programma Politie en Wetenschap
- Participatie in internationaal project *Police and Fans Together Against Hooliganism*
- Onderzoek *Crowd management bij evenementen in de publieke ruimte*
- Onderzoek naar geweldmeldingen
- Onderzoek naar de lerende organisatie in de praktijk van grootschalige ordehandhaving, met speciale aandacht voor de werkwijze van evaluatieteams
- Onderzoek naar goede werkwijzen in de integrale beroepsvaardigheden trainingen in de korpsen
- Analyse van in relevante kernopgaven geproduceerde "proeven van bekwaamheid"

In de loop van 2005 zullen in elk geval de volgende bijeenkomsten georganiseerd worden

- Een internationale conferentie over politieel geweldgebruik, in het bijzonder niet-letale wapens in relatie tot principes van gevaarbeheersing.
- Een symposium ter afronding van het onderzoek naar de invoering van pepperspray
- Een themabijeenkomst over de resultaten van *Hooligans in beeld*
- Een internationale meeting in het kader van het project *Police and Fans Together Against Hooliganism*

De activiteiten voor 2006 tot en met 2008 zullen nog in meer detail worden uitgewerkt, mede afhankelijk van te houden consultaties. In ieder geval zal er sprake zijn van voortzetting van lopende projecten:

- Transnationaal onderzoeksproject *Normative frameworks for police use of force*. (afronding met publicatie in 2007)
- Internationaal project *Police and Fans Together Against Hooliganism* (afronding in 2007)

In 2006 zal in elk geval aandacht besteed worden aan openbare ordehandhaving tijdens de in Duitsland te houden wereldkampioenschappen voetbal. In 2008 zal een evaluatiebijeenkomst van de lectoraatsperiode van vier jaar gehouden worden.

Financiën

Per lectoraat is een budget toegekend. Daarnaast dienen aanvullende gelden te worden verkregen via contractactiviteiten. Deze zijn op tenminste € 30.000,- per jaar taakstellend geraamd met als doelstelling om te stijgen naar € 70.000,--.

Het lectoraat openbare orde en gevaarbeheersing heeft (stand van zaken september 2004) voor 2004 al € 88.311 en voor 2005 al € 96.000 aan contractactiviteiten. Het is niet duidelijk of de inkomsten uit contractactiviteiten ten behoeve van de kenniskring kunnen worden aangewend.

Bijlage: kernopgaven/ applicaties die gerelateerd zijn aan openbare orde/ gevaarbeheersing

Initiële opleidingen binnen de faculteit Algemene Politiekunde

Niveau 2 (assistent politiemedewerker)

Kernopgave 1.1.1 Toezicht houden in publiek domein

Kernopgave 1.4.1 Toezicht houden bij evenementen

Niveau 3 (politiemedewerker)

Kernopgave 2.1.1 Toezicht houden in publiek domein

Kernopgave 2.2.2 Afhandelen van eenvoudige geweldsdelicten

Kernopgave 2.2.5 Optreden bij delicten tegen de openbare orde

Kernopgave 2.4.1 Toezicht houden bij evenementen

Kernopgave 2.4.2 Toezicht houden bij evenementen met dreigende escalaties

Niveau 4 (allround politiemedewerker)

Kernopgave 3.1.1 Toezicht houden in publiek domein

Kernopgave 3.1.4 Aanpak gemeenschappelijke veiligheidszorg

Kernopgave 3.1.5 Aanpak van sociaal psychische problematiek

Kernopgave 3.1.6 Optreden bij overlast

Kernopgave 3.2.2 Optreden bij geweldsdelicten

Niveau 5 Politiekundige bachelor

Toezicht houden bij evenementen met dreigende escalaties

Niveau 6 Politiekundige master

Strategische aanpak (risico)evenementen

Vorbereiding strategische aanpak rampen en calamiteiten

Strategie mbt reductie geweld

Voor alle niveaus geldt dat integrale beroepsvaardigheden trainingen een onderdeel van de opleiding vormen

Opleidingen voor leidinggevenden:

OLL (inclusief OVD)

Van noodhulp tot grootschalig optreden: leidinggeven in potentieel gevaarlijke situaties op wijk- en/of teamniveau

TLL

Van noodhulp tot grootschalig optreden: leidinggeven bij calamiteiten in complexe onverwachte situaties

SLL

6.07 Leidinggeven in crisissituaties bij calamiteiten met uitstraling en invloed op landelijk niveau

Opleidingen politiespecialist geweldsbeheersing

Algemeen deel

42.2.01 Geweldsbeheersend optreden

1. Afstudeerrichting Onderwijs Geweldsbeheersing (totaal 1680 sbu)

Kernopgaven afstudeerrichting Onderwijs (1520 sbu)

42.2.02 Verzorgen van lessen in aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden met inachtneming van vuurwapengebruik, benaderingstechnieken, fysiek-mentale vaardigheden en juridische aspecten

42.2.03 Verzorgen van lessen in benaderingstechnieken met inachtneming van vuurwapengebruik, AZV, fysiek-mentale vaardigheden en juridische aspecten

42.2.04 Verzorgen van vuurwapeninstructie met inachtneming van AZV, benaderingstechnieken, fysiek-mentale vaardigheden en juridische aspecten

42.2.05 Verzorgen van lessen in juridische aspecten in relatie tot vuurwapengebruik, AZV en benaderingstechnieken

42.2.06 Omgaan met geweldsgerelateerde emoties

42.2.07 Het afnemen van toetsen
Extra specialisaties

42.2.08 Verzorgen van lessen in fysiek-mentale vaardigheden met inachtneming van vuurwapengebruik, benaderingstechnieken, fysiek-mentale vaardigheden en juridische aspecten

42.2.09 Verzorgen van lessen aan ME (deze kernopgave is nog niet ontwikkeld)

42.2.10 Verzorgen van lessen in aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden voor specialisten

42.2.11 Het afnemen van toetsen van aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden voor specialisten

2. Afstudeerrichting Persoonsbeveiliging (totaal 1320 sbu)

Kernopgaven afstudeerrichting Persoonsbeveiliging (1160 sbu)

42.2.12 Beveiligen van een persoon waartegen dreiging bestaat (algemene dreiging, hoge dreiging en acute dreiging)

42.2.13 Beveiligen / begeleiden van personen en objectbeveiliging

40.2.14 Technisch rijden

Extra specialisaties

42.2.15 Leiding geven aan een team persoonsbeveiligers

3. Afstudeerrichting Aanhouding en Ondersteuning (totaal 1480 sbu)

Kernopgaven afstudeerrichting Aanhouding en Ondersteuning (1320 sbu)

40.2.14 Technisch rijden

42.2.17 Beveiliging: A. Bewaken en beveiligen van politie-infiltranten

42.2.18 Aanhouding: A. Aanhouding in Pand

42.2.19 Advies en ondersteuning

42.2.20 Interventie

Extra specialisaties

- 42.2.21 Gebruik van explosieven bij AOE-werkzaamheden (40 sbu)
- 42.2.22 Afgeven van een precisieschot op lange afstand
- 42.2.23 Technisch binnendringen (40 sbu)
- 40.2.24 Veilig rijden van bijzondere manoeuvres ten behoeve van werkzaamheden AOE (120 sbu)
- 42.2.16 Afschermen van het optreden van specialistische eenheden met gebruikmaking van special camouflage and rural tactics

Functiegerichte applicaties:

Mini-leergang politie-onderhandelen

- 42.2.31 Onderhandelen bij ontvoeringen
- 42.2.32 Onderhandelen bij suicide-dreiging
- 42.2.33 Onderhandelen bij gijzelingen

Mini-leergang explosievenverkenning

- 32.2.34 Optreden bij explosievenincidenten
- 42.2.35 Leidinggeven bij explosievenincidenten

Mini-leergang m.b.t. crisis- en conflictbeheersing

- 32.2.36 Optreden als ME-lid
- 32.2.37 Waarnemingen en aanhoudingen
- 32.2.38 Optreden op en nabij water ME
- 32.2.39 Besturen van een ME-voertuig
- 32.2.40 Gebruik van traangas in ME-verband
- 32.2.41 Bewaken en beveiligen met HKMP5
- 32.2.42 Besturen van een AE-voertuig
- 42.2.43 Leidinggeven aan een ME-groep
- 42.2.44 Leidinggeven aan AE-groep
- 32.2.45 Optreden als beredene ME
- 42.2.46 Leiding geven aan groep bereden ME

Overige functiegerichte applicaties

- 32.2.47 Verzorgen van verbindingsverkeer
- 32.2.48 Optreden als hondengeleider